

FAKULTA FILOZOFICKÁ
ZÁPADOČESKÉ
UNIVERZITY
V PLZNI

Katedra filozofie

PROTOKOL O HODNOCENÍ PRÁCE

Práce (co se nehodí, škrtněte): bakalářská

Posudek (co se nehodí, škrtněte): oponenta

Práci hodnotil(a) (u externích hodnotitelů):

Práci předložil(a): Tomáš Port

Název práce: Pojetí estetiky u Jana Mukařovského

1. CÍL PRÁCE (uved'te, do jaké míry byl naplněn):

Název předložené bakalářské práce Tomáše Porta i některá vyjádření z úvodu této práce považuji za matoucí (na straně 2 je řečeno: „V této práci se tak zaměřím především na rozbor jeho studií z 30. a 40. let, které budou primárním zdrojem výkladu toho, co je estetika v pojetí Jana Mukařovského.“). Cílem práce není shrnutí nebo rozbor Mukařovského pojetí toho, co je estetika jako zvláštní teoretická disciplína, ale představení některých rysů či spíš dílčích témat, nebo oblastí zájmu, které se dají v Mukařovského esteticky zaměřených textech rozpoznat. V rozsahu bakalářské práce je zvládnutí takového úkolu v podstatě nemožné, nebo přinejmenším je nezbytné zůstat na takové úrovni obecnosti, že k podrobnějšímu a přesnějším popisu či dokonce interpretaci jednotlivých témat či konceptů nelze přistoupit.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Členění práce na kapitoly působí přehledně jen na první pohled. Jakmile se podrobněji seznámíme s obsahem jednotlivých kapitol tato přehlednost se rozmazává. Například kapitola „Estetika a strukturalismus“ o vztahu strukturalismu a estetiky pojednává velice málo. Problematika funkce se řeší jak v kapitole „Postoj ke světu“, tak i v kapitole „Funkce“. Téma rozdílu uměleckého díla jako sdělovacího a autonomního znaku je probíráno v kapitolách „Znak“ i „Umění“. V kapitole „Kýč“ se bez zřejmého důvodu paralelně představují úvahy o kýči u Jana Mukařovského a Tomáše Kulky. Kapitola „Mimo umění“ pojednává ve skutečnosti o nejasných hranicích mezi oblastí uměleckého a neuměleckého estetična. Je zřejmé, že autor práce nesleduje témata či koncepty, které v Mukařovského úvahách nalézáme, ale nechává se prostě vést jednotlivými studii Jana Mukařovského, jejichž obsah se snaží ve stručné podobě předat.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Proč se jako zdroj používají *Studie I* i *Studie z estetiky*? Působí to matoucím dojmem, v obou výběrech jsou totiž Mukařovského texty, se kterými bakalářská práce pracuje. Rozčlenění literatury na primární a sekundární je provedeno nesprávně, například knihy Charlese Baudelaira nebo Milana Kundery do sekundární literatury jistě nepatří.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Bakalářská práce kolegy Porta má charakter rozsáhlého referátu o jednotlivých motivech úvah Jana Mukařovského o estetické problematice. Autor bakalářské práce se postupně pokouší představit tyto úvahy na

základě přiblížení motivů některých z významných Mukařovského studií. Témat, kterých se bakalářská práce dotýká je příliš mnoho, žádné z nich tedy není probráno dostatečně, jejich přiblížení je povrchní. Autor bakalářské práce si příliš neláme hlavu s opětovným probíráním stejných motivů Mukařovského úvah, nepokouší se o systematizaci nebo nadhled, se kterým bylo zapotřebí ke složité Mukařovské tematizaci přistupovat. Určitá náhodnost tematizace pak vrcholí v závěrečných kapitolách, ve kterých se kolega Port věnuje vlastním částečně souvisejícím reflexím. Za nejasné považuji formulace ze závěru práce, s využívanými termíny se tu zachází natolik volným způsobem, že smysl autorových vyjádření se dá už jen poměrně těžko odhadovat. Do obtížných, a navíc obměňovaných Mukařovského úvah se autorovi bakalářské práce podařilo proniknout jen částečně, jistě by bylo vhodnější zvolit k průzkumu jen nějaký segment Mukařovské teorie.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

Jak definuje Mukařovský funkci? Pasáže ze s. 6–7, které se mají v bakalářské práci věnovat problému toho, co funkce je, považuji za velmi nejasné. Jakým způsobem lze obhájit vyjádření ze s. 8: „Z toho plyne, že pro tyto funkce není nikdy důležitá skutečnost, kterou vnímáme smysly, ale vždy něco za skutečností.“, když Mukařovský explicitně hovoří o funkcích znakových a bezprostředních? Jak je možné – při vědomí definice funkce u Mukařovského – obhájit tvrzení ze s. 13, že „[e]stetická funkce totiž může být v jakémkoliv předmětu či dění.“

Na straně 10 se uvádí: „Umělecké dílo jako znak se podle Mukařovského skládá z následujících tří částí: dílo-věc, estetický objekt a vztah k celkovému kontextu sociálních fenoménů.“ Taková charakterizace uměleckého díla jako specifického znaku obecně neobstojí, protože platí jen pro umělecké dílo určené jako autonomní znak.

Tvrzení ze strany 14, že estetická funkce „[e]xistuje převážně ve vztahu k člověku“ implikuje, že je i možnost její existence beze vztahu k člověku. Jak si takovou záležitost představit?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl):

Dobře.

Datum: 29. 5. 2023

Podpis: